

Sygn. akt III AUa 1752/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Bożena Lasota

Sędziowie: SA Marcjanna Górską

SO del. Marcin Graczyk (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

*po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 października 2017 r.
w W.*

sprawy E. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o przeliczenie wysokości emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

*od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych*

z dnia 15 września 2015 r. sygn. akt VII U 578/15

oddala apelację.

Marcin Graczyk Bożena Lasota Marcjanna Górską

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 września 2015 r. (sygn. akt VII U 578/15) Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 2 marca 2015 roku, znak: (...) w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do przeliczenia emerytury E. Ś. na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę ustalił, że E. Ś., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 02 maja 2003 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o przyznanie na jej rzecz prawa do świadczenia emerytalnego. Do wniosku ubezpieczona załączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy. Decyzją z dnia 26 sierpnia 2003 r., znak: E (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał ubezpieczonej prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 04 maja 2003 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, wynoszącego 55 lat. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na fakt kontynuowania przez odwołującą zatrudnienia. Na mocy powyższej decyzji wysokość świadczenia została ustalona na kwotę 933,76 zł.

Z dalszych ustaleń Sądu I instancji wynika, że w dniu 19 września 2003r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o podjęcie wypłaty zawieszony emerytury, do którego dołączyła deklarację ZUS ZWUA z dnia 10 września

2003 r. wystawioną przez płatnika składek. Na tej podstawie organ rentowy na mocy decyzji z dnia 23 września 2003r. podjął wypłatę emerytury E. Ś. od dnia 01 czerwca 2003r., tj. od dnia ustania zatrudnienia. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1989 r. do grudnia 1998 r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, wynoszący 92,32%. Z kolei podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 92,32% przez kwotę bazową w wysokości 1.862,62 zł i wyniosła 1.719,57 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 28 lat i 6 miesięcy okresów składkowych, 1 rok okresów nieskładkowych oraz 1 rok okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Tak ustalona wysokość świadczenia wyniosła 933,76 zł. W kolejnych latach świadczenie podlegało stosownym waloryzacji oraz przeliczeniom w oparciu o przedkładane przez odwołującą zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że w dniu 04 maja 2008 r. ubezpieczona osiągnęła powszechny wiek emerytalny. Po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, ubezpieczona do dnia 31 grudnia 2010 r. była zatrudniona w (...) w L. na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 01 stycznia 2005 r. Z kolei od dnia do dnia wyrokowania odwołująca pozostawała zatrudniona w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Od osiąganego przez odwołującą wynagrodzenia zarówno na podstawie stosunku pracy z (...) w L., jak również w Zespole (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

Sąd I instancji podniósł również, że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, uchyleniu uległ art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Konsekwencją powyższej zmiany

było to, że emerytom którzy osiągnęli 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn wypłata emerytury, która podlegała zawieszeniu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego emeryt wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, mogła zostać podjęta bez względu na wysokość osiąganego przychodu.

W dniu 14 września 2009 r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o przyznanie na jej rzecz emerytury w trybie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Z uwagi na fakt, że po przyznaniu na mocy decyzji z dnia 26 sierpnia 2003 r. świadczenia emerytalnego ubezpieczona podlegała co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, organ rentowy decyzją z dnia 05 października 2009 r. przyznał E. Ś. prawo do wnioskowanego świadczenia.

W dniu 16 lutego 2015 r. E. Ś. zwróciła się do organu rentowego z wnioskiem o przeliczenie przysługującego jej świadczenia emerytalnego na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych według tzw. „nowych zasad”.

Decyzją z dnia 02 marca 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonej E. Ś. przyznania emerytury na podstawie art. 55 ustawy wskazując, że ubezpieczona ma już ustalone prawo do ww. świadczenia, które nieprzerwanie pobiera od dnia 01 czerwca 2003 r., a zatem brak jest podstaw do zastosowania powołanej wyżej regulacji i ustalenia wysokości emerytury według zreformowanych zasad w myśl art. 26, tj. na podstawie zaewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonej wartości kapitału początkowego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne.

W ramach toczącego się postępowania, organ rentowy wykonując zobowiązanie Sądu, dokonał symulacji obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej i wskazał, że hipotetyczna wartość emerytury ubezpieczonej E. Ś. ustalona na podstawie art. 55 w związku z art. 26 bez pomniejszania jej wartości o sumę kwot pobranych emerytur na dzień 01 lutego 2015 r. wyniosłaby 2.700,50 zł, zaś od dnia 01 marca 2015 r. – 2.736,50 zł i okazała się świadczeniem wyższym aniżeli emerytura ustalona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej. Organ rentowy powołał się przy tym na art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 05 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552), mocą którego do ustawy emerytalnej został dodany art. 55a. Podniósł nadto, że dyspozycja zawarta w art. 55a oznacza, że art. 55 ustawy emerytalnej ma zastosowanie również do osób, które spełniają warunki wymienione w tym przepisie, a przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 27

ustawy emerytalnej miały ustalone prawo do emerytury wcześniejszej i pobrały tę emeryturę choćby za jeden miesiąc lub jego część. Jednocześnie zgodnie z treścią powyższej regulacji, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę przyznaną przed ustaleniem prawa do emerytury przysługującej na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury ustaloną zgodnie z art. 26 ustawy pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Mając na uwadze powyższe, organ rentowy doszedł do przekonania, że zgodnie z art. 55a ust. 2 ustawy emerytalnej podstawa obliczenia emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 tej ustawy winna być pomniejszana o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur, natomiast hipotetyczna wartość świadczenia ustalonego dla ubezpieczonej wyniosła od dnia 01 lutego 2015 r. – 1.631,19 zł, a od dnia 01 marca 2015 r. – 1.667,19 zł i okazała się świadczeniem niższym aniżeli emerytura ustalona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej.

Stan faktyczny w ocenie Sądu Okręgowego był bezsporny, a strony różniły się wyłącznie, co do oceny prawnej przepisów prawa materialnego mających zastosowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie E. Ś. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 02 marca 2015 r., znak: (...) było zasadne. Istotą sporu było to, czy ubezpieczona E. Ś. spełnia przesłanki z art. 55 ustawy z ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748) do wystąpienia z wnioskiem o obliczenie jej emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej. Zgodnie z treścią powołanego przepisu, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r. może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Bezspornym było zdaniem Sądu Okręgowego, że E. Ś. osiągnęła już wymagany przez art. 27 wiek emerytalny, kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu tego wieku oraz złożyła wniosek o przyznanie na jej rzecz emerytury kapitałowej po dniu 31 grudnia 2008 r. Organ rentowy odmowę obliczenia wysokości świadczenia według zasad wynikających z art. 26 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej, argumentował pobieraniem przez odwołującą wcześniejszej emerytury. Stanowisko to nie jest jednak trafne, albowiem z treści art. 55 ustawy nie wynika, aby wniosek o emeryturę, określony we wskazanej powyższej regulacji musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. W orzecznictwie

ugruntowany jest pogląd, że przepis art. 55 ustawy emerytalnej należy rozumieć jako przyznający prawo do złożenia wniosku o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu tego wieku emerytalnego, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od faktu przejścia na emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku emerytalnym. Przepis art. 55 ustawy emerytalnej umożliwiając ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r. wyliczenie emerytury w wieku powszechnym według art. 26 ustawy zrównuje w pewnym sensie sytuacje tych osób z sytuacją osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. które (jeśli nabyły prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym albo do tzw. Emerytury wcześniejszej) mogą, osiągając powszechny wiek emerytalny złożyć wniosek o ustalenie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym wyliczanej według art. 24 ustawy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 04 lipca 2013 r., II UZP 4/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r., II UK 424/12).

Kwestia ta była przedmiotem licznych rozważań i analizy bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego. I tak w wyroku z dnia 18 września 2014 r. (I UK 27/14) Sąd Najwyższy wskazał, że w art. 55 ustawy emerytalnej chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Jednocześnie we wcześniejszym orzeczeniu z dnia 04 września 2013 r. (II UK 23/13) Sąd Najwyższy przesądził, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym na dotychczasowych zasadach (art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury „kapitałowej” na podstawie art. 26 tej ustawy, jeżeli kontynuuje ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a z wnioskiem o przyznanie emerytury obliczanej w systemie kapitałowym

wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. (art. 55 w związku z art. 114 ust. 1 ustawy). W uzasadnieniu do wyroku z dnia 04 września 2013 r. (II UK 23/13), jak również do wyroku z dnia 07 listopada 2013 r. (II UK 143/13) Sąd Najwyższy zauważył, że emeryt pobierający świadczenie emerytalne, pozostający w dalszym ciągu czynny zawodowo i z tego tytułu kontynuujący obowiązkowo ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachowuje status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego świadczenia emerytalnego, w tym do wyliczenia na zasadach kapitałowych, jeżeli emerytura obliczona na podstawie art. 26 ustawy jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy, gdy spełnił warunki wymagane w art. 55 ustawy. Ponadto w powołanym orzeczeniu z dnia 07 listopada 2013 r. Sąd Najwyższy wskazał na obowiązek organu rentowego do obliczenia w tym przypadku emerytury ubezpieczonemu zarówno według dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53 tej ustawy), jak i według nowych zasad (art. 26 w związku z art. 55 tej ustawy), a następnie przyznania emerytury w wyższej wysokości (art. 55 w związku z art. 100 ust. 1 tej ustawy).

Sąd Okręgowy uznał, że odwołująca E. Ś. nie utraciła na stałe możliwości zweryfikowania wysokości przyznanej na jej rzecz emerytury tylko dlatego, że wcześniej nabyła ona prawo do pobierania ww. świadczenia w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, skoro w dalszym ciągu kontynuowała zatrudnienie i uiszczała należne z tego tytułu składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe.

Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, że warunkiem koniecznym do zastosowania art. 55 ustawy jest przeprowadzenie oceny, czy emerytura odwołującej obliczona na tej podstawie byłaby wyższa od emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy. Okoliczność ta została zweryfikowana w toku postępowania, w którym zobowiązano organ rentowy do dokonania symulacji mającej na celu stwierdzenie, która z emerytur

(obliczona według art. 53 czy art. 26 ustawy) jest korzystniejsza dla wnioskodawczyni. Wykonując zobowiązanie Sądu I instancji organ rentowy podał, że hipotetyczna wartość emerytury ubezpieczonej E. Ś. ustalona na podstawie art. 55 w związku z art. 26 bez pomniejszania jej wartości o sumę kwot pobranych emerytur na dzień 1 lutego 2015 r. wyniosłaby 2.700,50 zł, zaś od dnia 1 marca 2015 r. – 2.736,50 zł i okazała się świadczeniem wyższym aniżeli emerytura ustalona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej. W tym względzie organ rentowy powołał się jednak na art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 05 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) mocą, którego do ustawy emerytalnej został dodany art. 55a. Podniósł nadto, że dyspozycja zawarta w art. 55a oznacza, że art. 55 ustawy emerytalnej ma zastosowanie również do osób, które spełniają warunki wymienione w tym przepisie, a przed zgłoszeniem wniosku

o emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 27 ustawy emerytalnej miały ustalone prawo do emerytury wcześniejszej i pobrały tę emeryturę choćby za jeden miesiąc lub jego część. Wskazał, że zgodnie z treścią powyższej regulacji, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę przyznaną przed ustaleniem prawa do emerytury przysługującej na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury ustaloną zgodnie z art. 26 ustawy pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Na tej podstawie organ rentowy doszedł do przekonania, że zgodnie z art. 55a ust. 2 ustawy emerytalnej podstawa obliczenia emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 tej ustawy winna być pomniejszana o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur, stwierdzając, że hipotetyczna wartość świadczenia ustalonego dla ubezpieczonej wyniosła od dnia 01 lutego 2015 r. – 1.631,19

zł, a od dnia 01 marca 2015 r. – 1.667,19 zł i okazała się świadczeniem niższym aniżeli emerytura ustalona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej.

W ocenie Sądu Okręgowego argumentacja organu rentowego nie zasługuje jednak na uwzględnienie. Wykładnia art. 55 ustawy emerytalnej została dokonana przez Sąd Najwyższy, a także sądy powszechne. Zgodnie z tą wykładnią, istnieje możliwość obliczenia emerytury przysługującej na podstawie art. 27 według zasad wynikających z art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej. Dotyczy to ubezpieczonego urodzonego przed dniem 01 stycznia 1949 r., który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego, tj. po ukończeniu 65 lat w przypadku mężczyzny oraz który z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpił po dniu

31 grudnia 2008 r. Prawo do takiego obliczenia emerytury jest niezależne od faktu przejścia przez ubezpieczonego na emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku emerytalnym. W tym względzie orzecznictwo przyjmujące taką wykładnię jest jednolite i utrwalone. Wykładnię tę podzielił również Sąd Okręgowy.

Sąd I instancji podkreślił, iż z mocy art. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552), do ustawy emerytalnej został dodany art. 55a. Zmiana ustawy emerytalnej weszła w życie od dnia 01 maja 2015 r. Zgodnie z treścią powołanej regulacji przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawo do emerytury

ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26. Sąd Okręgowy podkreślił, że w uzasadnieniu projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych projektodawca zaprezentował stanowisko przemawiające za ustanowieniem art. 55 oraz dodaniem art. 55a wskazując, że wprowadzono taką możliwość dla osób urodzonych przed 1949 r., aby zachęcić je do rezygnacji ze zgłoszenia wniosku o wcześniejszą emeryturę oraz do opóźnienia przejścia na emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego. Stwierdził także, że propozycja dodania art. 55a wynika z faktu, iż obecnie przepis art. 55 ustawy nie ma zastosowania do ubezpieczonego urodzonego przed 1949 r., który przed osiągnięciem wieku emerytalnego, miał ustalone prawo do wcześniejszej emerytury i pobierał to świadczenie. Z argumentacji tej wynika, że przepisu art. 55 ustawy emerytalnej, przed dniem 01 maja 2015 r., nie stosowało się do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27 i pobierał świadczenie. Jednakże wobec jednoznacznej wykładni art. 55 ustawy emerytalnej przyjętej w orzecznictwie sądowym, uznać należy, że dodanie art. 55a w rezultacie zmierzało do zmiany regulacji prawnej, której normatywny sens został wyznaczony przez powołane powyżej orzecznictwo. Wobec tego, zmiana przyjętej, a zarazem zgodnej linii orzeczniczej w zakresie interpretacji prawa, jaka została dokonana pod wpływem nowelizacji, która weszła w życie od dnia 01 maja 2015 r., prowadziłaby w praktyce do zmiany prawa z mocą wsteczną. Jednocześnie realny skutek nowelizacji w postaci dodania art. 55a w zakresie art. 55 ustawy emerytalnej należy uznać za zmianę normatywną, a nie jedynie za zmianę dotyczącą interpretacji tekstu aktu prawnego. Z treści przepisów ustawy zmieniającej, jak również z ogólnych zasad prawa międzyczasowego (lex retro non agit) nie wynika jednak wsteczne działanie

dokonanej zmiany. W postępowaniu sądowym w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych badana jest legalność decyzji i orzekanie o niej możliwe jest tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydawania. Zasadą jest zatem, że Sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Z tego względu zmiana ustawy emerytalnej, która weszła w życie od dnia 01 maja 2015 r. nie ma wpływu na zasadność odwołania ubezpieczonej E. Ś. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 02 marca 2015 r. Jak wynika natomiast z porównania wysokości obu świadczeń emerytalnych (tj. z ustalonego w oparciu o treść art. 53 i art. 26 ustawy emerytalnej) wysokość emerytury odwołującej obliczona według art. 55 w zw. z art. 26 ustawy (bez pomniejszania jej wartości o sumę kwot pobranych emerytur) jest dla niej kwotowo korzystniejsza.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego interpretację i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności przepisu art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) oraz przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. przez zbyt swobodną ocenę materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS daje możliwość przeliczenia wysokości już przyznanej i wypłacanej emerytury. Organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i skierowanie do Sądu I instancji celem ponownego rozpoznania.

Z uzasadnienia apelacji wynika, że skoro Odwołująca się uzyskała prawo do emerytury wcześniejszej emerytury i ją pobierała to nie jest możliwe przeliczenie świadczenia w oparciu o treść art. 26 w zw. z art. 55 ustawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje. Apelacja organu rentowego jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Jak słusznie wskazał w pisemnych motywach wyroku Sąd Okręgowy, stan faktyczny sprawy nie był sporny. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w apelacji nie podniósł zarzutu dokonania wadliwych ustaleń faktycznych, toteż zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą Sądów powszechnych i Najwyższego nie ma potrzeby powtarzania tych ustaleń. Sąd II instancji przyjął ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego za własne.

Podnosząc zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. organ rentowy ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że Sąd I instancji naruszył ten przepis poprzez błędną wykładnię przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W ocenie Sądu Apelacyjnego, tak skonstruowany zarzut apelacyjny nie może się ostać. Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Organ rentowy w apelacji nie wskazał, które dowody zostały przez Sąd I instancji wadliwie ocenione i w jaki sposób ocena ta wpłynęła na ustalenia faktyczne. Dokonana przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wówczas, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu nie znajduje oparcia w zasadach doświadczenia życiowego. Ponieważ organ rentowy nie odwołał się w apelacji do konkretnych okoliczności faktycznych i dowodów, nie jest możliwe uznanie, że ten zarzut apelacyjny został właściwie sformułowany i uzasadniony. Jako taki nie mógł stanowić podstawy ani do zmiany ani uchylecia zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia przepisów art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych należy podnieść, że jest on całkowicie chybiony.

Sąd Okręgowy trafnie ocenił, że w przypadku odwołującej się zostały spełnione przesłanki do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm., dalej: ustawa emerytalna).

Prawo do emerytury wnioskodawczyni (urodzona (...)) nabyła na podstawie decyzji z dnia 26 sierpnia 2003 r., od dnia 4 maja 2003r. Wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej wnioskodawczyni złożyła po dniu 31 grudnia 2008 r., bo w dniu 14 września 2009 r. Organ rentowy wydał decyzję z dnia 29 maja 2013 r., w której przeliczył ubezpieczonej wysokość emerytury od 5 października 2013 r. Nie jest sporne, że odwołująca się pozostawała w zatrudnieniu i kontynuowała ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Z wnioskiem o przeliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art 55 ustawy wystąpiła 14 września 2014r.

Jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, co nie jest kwestionowane, emerytura wyliczona na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy według stanu na dzień 1 lutego 2015r., czyli miesiąca złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, jest dla wnioskodawczyni korzystniejsza. Według hipotetycznych wyliczeń organu rentowego wysokość świadczenia emerytalnego wnioskodawcy na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy na dzień 1 lutego 2015r. wynosi bowiem 2.700,50 zł, a po jej waloryzacji od dnia 1 marca 2015r. wynosi 2736,50 zł. Natomiast zgodnie z decyzją z dnia 2 marca 2015 r. (k. 9 akt rentowych tom III) emerytura wypłacana w oparciu o art. 53 ust 4. Ustawy w dotychczasowej wysokości wynosiła 2092,05 zł. Powyższe dawało podstawę do ustalenia przez Sąd I instancji i Sąd Apelacyjny, że wysokość emerytury wnioskodawczyni obliczona na dzień nabycia prawa do emerytury, tj. 1 lutego 2015 r. na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej jest wyższa od obliczonej na podstawie art. 53 ustawy. Zostały zatem spełnione warunki z art. 55 ustawy emerytalnej do ustalenia wysokości emerytury według art. 26.

Nie są trafne zarzuty apelacji, iż odwołujący się nie spełnia przez odwołującą się przesłanek z art. 55 ustawy emerytalnej, z uwagi na to, że w dacie wniosku o to świadczenie pobierała już emeryturę ustaloną na podstawie art. 53 ustawy. Z treści art. 55 nie wynika bowiem, aby ustalenie wysokości emerytury tam przewidziane na podstawie art. 26

dotyczyło wyłącznie emerytury przyznawanej po raz pierwszy. Wbrew twierdzeniem organu, z art. 55 w/w ustawy nie wynika też dodatkowa przesłanka w postaci nie pobierania przez ubezpieczonego emerytury ustalonej na podstawie art. 53 ustawy.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych potwierdza, iż obliczenie emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej możliwe jest także wtedy, gdy organ rentowy przyznał już wcześniej ubezpieczonemu emeryturę, obliczoną zgodnie z art. 53 tej ustawy i wypłacał to świadczenie, a ubezpieczony występuje po dniu 31 grudnia 2008 r. z kolejnym wnioskiem o emeryturę i obliczenie świadczenia według nowych zasad (m.in. wyroki Sądu Najwyższego (publ. Legalis): z 6 kwietnia 2016 r., IIUK 78/15; z 29 stycznia 2014 r., I UK 411/13; z 4 lipca 2013 r., IIUZP 4/13; z 19 marca 2014 r., I UK 345/13).

W wyroku z dnia 18 września 2014r. I UK 27/14 (LEX nr 1537287) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „... W art. 55 chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Wyraźnie stanowi się w nim o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli - wnioskując z treści przepisu - emerytury przyznanej na wniosek zgłoszony po dniu 31 grudnia 2008 r., po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Nie chodzi też o osoby, które wstrzymywały się z pobieraniem należnej emerytury. 2) Zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 u.e.r.f.u.s. ma utrzymywanie przez osobę w nim określonej statusu osoby

ubezpieczonej (art. 4 ust. 13 ustawy), oraz stwierdzić, że status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu prawa podlegają obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (art. 13 i 14 u.s.u.s.). W konsekwencji, emerytura osób, które spełniły warunki przewidziane w art. 27 i pobierały świadczenia na wniosek złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. powinna być wyliczona na podstawie art. 53 z uwzględnieniem art. 55 w związku z art. 26 ustawy, jeżeli po ukończeniu wieku 60 lub 65 lat podlegały ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo lub dobrowolnie”.

Sąd Apelacyjny podziela powyższy pogląd, uznając, że ma on odpowiednie zastosowanie do niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Marcjanna Górska Bożena Lasota Marcin Graczyk